



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. M. M. S.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 930/27, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 11. 2020, č. j. KRPU-179148-23/ČJ-2020-040022-SV-CV, ve znění opravného rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2020, č. j. KRPU-179148-37/ČJ-2020-040022-SV-CV, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 11. 2020, č. j. 54 A 26/2020 – 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 11. 2020, č. j. KRPU-179148-23/ČJ-2020-040022-SV-CV, ve znění opravného rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2020, č. j. KRPU-179148-37/ČJ-2020-040022-SV-CV (dále jen „napadené rozhodnutí“), byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajištěn za účelem správního vyhoštění; doba trvání zajištění byla stanovena na šedesát dnů od okamžiku omezení jeho osobní svobody.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) žalobou, jíž se domáhal jeho zrušení. Namítal, že žalovaný ignoroval jeho nárok na právní pomoc; za využití psychického nátlaku jej donutil, aby souhlasil s podáním vysvětlení

bez účasti svého právního zástupce, přestože správnímu orgánu byla předána plná moc k zastupování žalobce advokátem. Žalovaný se nezabýval tím, že vystupuje jako svědek v trestní věci šetřené Generální inspekcí bezpečnostních sborů (dále jen „GIBS“), kvůli čemuž je jeho přítomnost na území České republiky nezbytná. Nereflektoval ani to, že žalobce zažádal o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění a v této věci nebylo (k okamžiku podání žaloby) rozhodnuto; stejně tak žalovaný ignoroval žádost žalobce o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie. Domněnka, že by se skrýval před vyhoštěním ze schengenského prostoru, nebyla ničím podložena; jeho chování vypovídá o opaku, neboť se sám dostavil k žalovanému, aby řešil svoji situaci. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že délka jeho nelegálního pobytu na území byla jeden den. Byl také přesvědčen, že žalovaný chybně posoudil přiměřenost dopadů napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života; se svojí partnerkou totiž žije trvalým partnerským vztahem ve společné domácnosti.

Rozsudek krajského soudu

[3] Krajský soud rozsudkem ze dne 25. 11. 2020, č. j. 54 A 26/2020 – 58 (dále jen „napadený rozsudek“), žalobu zamítl. Nejprve se zabýval otázkou tvrzené nepřekoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Především, že k povinnostem správních orgánů při rozhodování o zajištění existuje rozsáhlá judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“); odkázal na jeho rozsudek ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 - 61, či usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150. Zdůraznil, že při hodnocení rozhodnutí o zajištění je třeba vzít v úvahu jeho předběžnou povahu a fakt, že jde o první úkon v řízení. Žalovaný v napadeném rozhodnutí na základě informace Ministerstva vnitra ze dne 22. 5. 2020 týkající se bezpečnostní a politické situace v Egyptě dospěl k závěru, že realizace správního vyhoštění žalobce je možná. Zvláštními opatřeními ve smyslu § 123b odst. 1 písm. a) až d) zákona o pobytu cizinců se žalovaný dle soudu řádně zabýval na stranách 5 a 6 napadeného rozhodnutí, přičemž naznal, že toliko jejich uložení nepostačuje; vyslovené důvody přitom krajský soud shledal dostačující a přezkoumatelné. Dále konstatoval, že žalovaný se rovněž zabýval otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zajištění do soukromého a rodinného života žalobce; nepřiměřenost přitom neshledal proto, že žalobcův vztah s J. Č. nelze považovat za trvalý partnerský vztah. K předloženému potvrzení od GIBS krajský soud uvedl, že žalobce nesdělil, k jakému účelu jej žalovanému zaslal a co jím sledoval; za takového stavu se jím žalovaný neměl povinnost zabývat. Námitkám nepřekoumatelnosti tedy soud nepřisvědčil.

[4] Soud poukázal na princip subsidiarity zajištění, které by mělo být použito pouze tehdy, nepostačuje-li k dosažení sledovaného účelu uložení mírnějších opatření, mezi něž patří právě zvláštní opatření za účelem vycestování dle § 123b zákona o pobytu cizinců; odkázal na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 38. Uvedl, že jakkoliv v případě cizinců, kteří nerespektovali již pravomocně uložené správní vyhoštění, bude zajištění většinou pravidlem, musí správní orgán vždy zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, jeho dosavadní chování a také charakter porušení povinností. Konstatoval, že žalobci bylo pravomocně uloženo správní vyhoštění, přičemž ten ve stanovené lhůtě nevycestoval; splnění této podmínky § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců ostatně žalobce ani nerozporoval. Soud se přitom ztotožnil s posouzením žalovaného ohledně nemožnosti uložení zvláštních opatření. Upozornil na to, že žalobce na území České republiky přicestoval na základě falešného cestovního pasu; správními orgány v minulosti uváděl jiné jméno a příjmení, než které měl ve svém pravém cestovním dokladu. Nikdy nedisponoval platným pobytovým oprávněním a nebyl oprávněn zde pracovat, přesto tak činil v rychlém občerstvení specializujícím se na kebab. Nejprve mu bylo uloženo správní vyhoštění (rozhodnutím ze dne 10. 6. 2016, č. j. CPR-15102-17/PŘ-2015-930504); následně téhož dne podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, která byla zamítnuta (rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 21. 6. 2016,

pokračování

č. j. OAM-68/LE-LE05-LE05-2016, potvrzeným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2018, č. j. 2 Az 34/2016 - 30). Po ukončení řízení o mezinárodní ochraně byl povinen vycestovat, což neučinil; od 27. 4. 2018 se na území České republiky zdržoval nelegálně. Následně se dne 8. 6. 2018 dostavil do příjmacího střediska Zastávka, kde s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, to mu bylo uloženo rozhodnutím ze dne 22. 10. 2020, č. j. CPR-18144-27/ČJ-2018-931200-SV („potvrzeným“ rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 20. 2. 2019, č. j. 32 A 77/2018 – 37, a NSS ze dne 28. 11. 2019, č. j. 2 Azs 93/2019 – 42). Žalobci byl také uložen zákaz vstupu do schengenského prostoru do 26. 9. 2023. V době, kdy mu byly od září 2020 vydávány výjezdní příkazy (nejprve s platností do 1. 10. 2020, poté do 31. 10. 2020), neučinil žalobce žádné kroky k tomu, aby mohl vycestovat v souladu s uloženým správním vyhoštěním. Namísto toho se dostavil k žalovanému, ačkoliv v té době se již neměl na území České republiky nacházet. Soud dále zdůraznil, že sám žalobce opakovaně uváděl, že jeho úmyslem není vrátit se zpět do Egypta; jednoznačně a opakovaně totiž deklaroval záměr zůstat v České republice žít se svou družkou. Za situace, kdy žalobce vědomě vstoupil do schengenského prostoru na základě padělaného cestovního dokladu, přičemž se tu nelegálně chtěl zdržovat delší dobu, jej soud označil za osobu, u níž se nelze spolehnout, že dodrží podmínky zvláštních opatření za účelem vycestování. Tato nedůvěra je dle něj naprosto logickým důsledkem dosavadního chování žalobce od vstupu na území České republiky. Krajský soud tedy shledal významné riziko, že by žalobce v případě uložení zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 písm. a), c) nebo d) zákona o pobytu cizinců neplnil své povinnosti z nich vyplývající a namísto toho by se snažil vyhnout návratu do Egypta; právě individuální skutkové okolnosti žalobcova případu vylučují možnost jejich uložení. S ohledem na naplnění podmínek § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je dle soudu možné zajištění žalobce napadeným rozhodnutím považovat za zcela legitimní, neboť je toliko vyústěním jeho opakovaného nerespektování právního řádu České republiky a jeho dlouhodobého pobytu bez platného oprávnění na území. Krajský soud považoval za nepodstatné, že žalobce má možnost pobytu na adrese B. X v L., neboť sama tato skutečnost nemůže nic změnit na tom, že v jeho případě nelze zvláštní opatření uložit.

[5] Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce o zkrácení jeho práva na právní pomoc. Ten dle něj souhlasil s podáním vysvětlení bez účasti svého zástupce, neboť na přímý dotaz pracovníka žalovaného, zda trvá na přítomnosti svého zástupce, jasně uvedl, že s ním není domluven na účasti při výslechu, a že souhlasí se svou výpovědí bez jeho účasti. Z obsahu správního spisu přitom neplyne, že by na žalobce byl vyvíjen jakýkoli nátlak ze strany pracovníků žalovaného.

[6] Skutečnost, že žalobce podal žádost o zrušení svého správního vyhoštění, dle soudu nijak nebrání jeho realizaci, neboť daná žádost nemá žádný vliv na právní moc a vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Teprve až zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění by znamenalo, že by odpadl důvod jeho zajištění. Taková situace však (ke dni vyhlášení napadeného rozsudku) nenastala. Stejně tak žádost žalobce o přechodný pobyt dle soudu nic nemění na tom, že pobýval na území České republiky bez jakéhokoli pobytového oprávnění; nelze na něj vztáhnout fikci pobytu dle § 87y zákona o pobytu cizinců, neboť žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka občanu EU podal až poté, co rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci. Podání takové žádosti tedy není překážkou pro zajištění žalobce ani realizaci jeho správního vyhoštění.

[7] K potvrzení GIBS o tom, že žalobce je v postavení svědka v trestním řízení, soud uvedl, že samotným vydáním napadeného rozhodnutí není nijak ohrožen jeho výslech v dané trestní věci; GIBS žalobce může v průběhu jeho zajištění vyslechnout např. v režimu neodkladného či neopakovatelného úkonu.

[8] Soud také poukázal na to, že žalobce spojoval zásah do svého rodinného života se skutečností, že si přeje i v budoucnu zde žít se svou družkou; důsledkem napadeného rozhodnutí však je jeho omezení na osobní svobodě, nikoliv povinnost opustit území České republiky, jež plyne z rozhodnutí o správním vyhoštění, které však nebylo předmětem daného řízení. Odkázal na rozsudek NSS ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 67/2020 – 22, dle něžž prostor pro posouzení přiměřenosti zásahu spočívajícího v povinnosti opustit území do soukromého a rodinného života cizince je dán výhradně v řízení, které se týká správního vyhoštění.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[9] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které navrhl jej zrušit a věc krajskému soudu vrátit k dalšímu řízení. Namítá, že krajský soud nevzal plně v potaz, že institut zajištění představuje závažný zásah do ústavně chráněného práva na osobní svobodu, protože je potřeba jej užívat jako prostředek *ultima ratio*; odkázal přitom na rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 - 74. Nesouhlasí s vypořádáním námítky nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí. Poukázal především na to, že (byť se jedná o první úkon v řízení) spisový materiál vedený k jeho osobě lze považovat za téměř úplný, nadto on sám i jeho zástupce při podání vysvětlení uváděli konkrétní skutečnosti, se kterými se žalovaný nezabýval buď nikterak, nebo velmi omezeně a nedostatečně. Stěžovatel brojí proti posouzení námítky týkající se nemožnosti uplatnění zvláštních opatření ve smyslu § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců krajským soudem. Žalovaný se dle něj nikterak skutečně nezabýval touto alternativní možností a omezil se pouze na konstatování, že taková opatření existují, avšak on nenaplnuje předpoklady pro jejich užití. Svůj závěr založil zejména na úsudku, že by se stěžovatel vyhýbal případně uloženým povinnostem; vyšel přitom především z jeho předchozího jednání. Stěžovatel má však za to, že takové posouzení je nedostatečné a neodpovídá skutečnosti. Nepopírá, že okolnosti jeho příjezdu do České republiky byly problematické, ale tyto události se odehrály již před řadou let a od té doby se snaží veškeré své záležitosti řešit. Nikdy se neskrýval, naopak vždy dobrovolně a ze své vlastní iniciativy docházel k žalovanému, aby alespoň nějakým způsobem řešil své pobytové záležitosti; vždy hlásil místo svého skutečného pobytu spolu s dalšími kontaktními údaji. Poukazuje na to, že z narativní části napadeného rozsudku vyplývá, že se nikdy nesnažil skrývat před žalovaným.

[10] Stěžovatel uvádí, že z protokolu o podání vysvětlení jeho zástupce jasně plyne, že účel potvrzení GIBS byl žalovanému sdělen; ze samotného znění tohoto potvrzení je navíc jasné, k jakému účelu slouží a proč by se jím měl žalovaný zabývat. Posouzením tohoto žalobního bodu proto krajský soud pochybil.

[11] Dále nesouhlasí ani se způsobem, jakým byla krajským soudem vypořádána žalobní námítka nedostatečného posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí žalovaného do soukromého a rodinného života jeho a partnerky. To totiž sestává pouze z obecných konstatování ohledně jeho věku a zdraví a rekapitulace řízení o žádosti o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatel přitom sdělil žalovanému, že na území České republiky má partnerku, se kterou dlouhodobě žijí trvalým partnerským životem. Ta byla přítomna u žalovaného po celou dobu podání vysvětlení stěžovatele až do jeho zajištění; žalovaný tedy mohl přistoupit k provedení jejího výslechu a zjistit tak skutečný a aktuální stav věci, na základě čehož mohl řádně posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí o jeho zajištění. Namísto toho žalovaný odkázal pouze na závěry řízení o žádosti o zrušení správního vyhoštění, které nebylo pravomocně skončeno. Stěžovatel přitom poskytl žalovanému i krajskému soudu řadu důkazního materiálu na prokázání existence trvalého partnerského vztahu mezi ním a jeho partnerkou. Chce zůstat na území České republiky,

pokračování

být se svojí partnerkou a oženit se s ní; v jeho domovské zemi by jejich soužití nebylo možné z důvodu rozdílného náboženského vyznání.

[12] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti plně odkázal na předcházející vyjádření k žalobě; to krajský soud shrnul v odst. [8] – [13] napadeného rozsudku.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti kasační stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[14] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců „*policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.*“

[17] Stěžovatel v kasační stížnosti předně uvádí, že institut zajištění představuje závažný zásah do ústavně chráněného práva na osobní svobodu, pročez je potřeba jej užívat jako prostředek *ultima ratio*. Tomu Nejvyšší správní soud přisvědčuje; poukazuje přitom na skutečnost, že § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců zakotvující možnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování cizince z území transponuje čl. 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, ze dne 16. 12. 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návrátová směrnice“), podle kterého, nemohou-li být v konkrétním případě uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější donucovací opatření, mohou členské státy zajistit pouze státního příslušníka třetí země, o jehož navrácení probíhá řízení, za účelem přípravy návratu nebo výkonu vyhoštění. Zajištění podle zákona o pobytu cizinců tedy představuje zcela mimořádný institut, neboť pro cizince znamená omezení jeho osobní svobody. Jedná se tak o citelný zásah do jednoho ze základních práv jednotlivce zaručeného čl. 8 Listiny základních práv a svobod, a jako takový může být přípustný jen za podmínek přísně vymezených nejen zákonem, ale především ústavním pořádkem (viz např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 – 74, či nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08). Nejvyšší správní soud proto připomíná, že zajištění cizince za účelem jeho vyhoštění nesmí být automatismem. Zákon o pobytu cizinců jednoznačně směřuje k subsidiaritě zajištění, které by mělo být použito pouze tehdy, nepostačuje-li uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Svoji roli v této souvislosti hraje i obecný ústavní požadavek proporcionality zásahů veřejné moci do osobní svobody. Zajištění jako nejzávažnější zásah do svobody cizince je tedy nutné aplikovat pouze tam, kde je ho skutečně třeba (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 – 51, a ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011 – 50, rozsudek Soudního dvora ze dne 28. 4. 2011, *Hassen El Dridi*, věc C-61/11). Správní orgán je v tomto ohledu povinen vždy posuzovat specifické okolnosti každého případu, zohlednit individuální situaci cizince a tyto

skutečnosti náležitě promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí. Vzhledem k závažnosti zajištění jakožto opatření omezujícího osobní svobodu cizince nemohou nosné důvody rozhodnutí o zajištění spočívat na obecných, paušálních frázích. Správní orgán tudíž musí přezkoumatelným způsobem vyjádřit své úvahy ve vztahu ke konkrétnímu cizinci. (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 12. 2017, č. j. 2 Azs 237/2017 – 20). Nejvyšší právní soud dále poukazuje na to, že „při úvaze, zda uložením zvláštního opatření nebude zmařen výkon správního vyhoštění, je možno lišit situace, kdy je s cizincem teprve vedeno řízení o správním vyhoštění, a situace, kdy již cizinci bylo správní vyhoštění pravomocně uloženo, přičemž cizinec území ČR neopustil, ačkoli k tomu byl na základě rozhodnutí o vyhoštění povinen. V prve zmíněném případě není jisté, zda správní vyhoštění bude vůbec uloženo; správní orgán teprve na základě informací o dosavadním jednání cizince hodnotí, zda není dáno nebezpečí, že výkon případného rozhodnutí o správním vyhoštění bude cizincem mařen. Ve druhém případě je situace odlišná, neboť již existují konkrétní poznatky o tom, jakým způsobem se cizinec postavil ke své povinnosti opustit území na základě rozhodnutí o správním vyhoštění.“ (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 38, č. 3559/2017 Sb. NSS).

[18] Nejvyšší správní soud se ovšem nemůže se stěžovatelem ztotožnit v tom, že krajský soud tato výše poukázaná východiska nevzal v potaz. V odst. [30] napadeného rozsudku jasně konstatoval, že „právní úprava [§ 124 odst. 1 ve spojení s § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců] je odrazem obecného principu subsidiarity zajištění, které by mělo být použito pouze tehdy, nepostačuje-li k dosažení sledovaného účelu uložení mírnějších opatření, mezi něž patří zvláštní opatření za účelem vycestování.“ Rozhodující dle kasačního soudu přitom v projednávané věci je, že krajský soud přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí, a tedy posouzení důvodnosti proběhnuvšího zajištění, právě s akcentem na individuální okolnosti daného případu (tj. se zohledněním předcházejícího chování a pobytové historie cizince, jeho dalších souvisejících řízení a vydaných rozhodnutí).

[19] Stěžovatel uvádí, že nesouhlasí s vypořádáním námitky nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí. Poukazuje na to, že on sám i jeho zástupce při podání vysvětlení uváděli konkrétní skutečnosti, se kterými se žalovaný buď nezabýval nijak, nebo jen velmi omezeně. Nejvyšší správní soud především zdůrazňuje, že stěžovatel v kasační stížnosti nespécifikuje, jaké konkrétní skutečnosti (tvrzení) nebyly v napadeném rozhodnutí žalovaným reflektovány. Soud proto poukazuje na to, že kvalita a preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti v podstatě předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 12. 2011, č. j. 2 Afs 11/2011 – 90). Stěžovatel při podání vysvětlení (viz úřední záznam ze dne 3. 11. 2020, č. j. KRPU-179148-21/ČJ-2020-040022-SV-CV) jako skutečnost potenciálně bránící jeho zajištění pouze uváděl, že má družku, s níž žije, nechce kvůli ní zpět do Egypta a již 3x žádal matriku o povolení sňatku s ní. Žalovaný se přitom tímto tvrzeným trvalým partnerským vztahem stěžovatele s družkou J. Č. zabýval na str. 7 napadeného rozhodnutí. Dále zástupce stěžovatele (resp. jeho advokátní koncipient) při podání vysvětlení (viz úřední záznam ze dne 3. 11. 2020, č. j. KRPU-179148-22/ČJ-2020-040022-SV-CV) konstatoval, že stěžovatel požádal o přechodný pobyt, zrušení správního vyhoštění a zaslání potvrzení od GIBS; sdělil také, že stěžovatel má kamaráda, který by za něj složil finanční záruku ve výši 50 000 Kč. O otázce finanční záruky, včetně nedostatečnosti kamarádem stěžovatele nabízené částky, žalovaný přesvědčivě pojednal na str. 6 napadeného rozhodnutí. Je pravdou, že ostatní informace, jež zmínil jeho zástupce při podání vysvětlení, napadené rozhodnutí výslovně nereflektuje. Nejvyšší správní soud ovšem poukazuje na to, že zástupce stěžovatele učinil před žalovaným toliko prosté oznámení, že stěžovatel požádal o přechodný pobyt, a o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění, aniž by dovozoval, jaký faktický či právní dopad tyto skutečnosti mají na možnost stěžovatelova zajištění. Pakliže žalovaný dospěl k závěru, že žádný (což výslovně potvrdil krajský soud v odst. [39] a [40] napadeného rozsudku), nebylo jeho povinností se těmito sděleními blíže zaobírat; kasační soud se tedy ztotožňuje s tím, že absence jejich explicitní reflexe nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Co se týče

pokračování

potvrzení od GIBS, pokud stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že z protokolu o podání vysvětlení jeho zástupce jasně plyne, že účel předmětného potvrzení byl žalovanému sdělen, nelze mu dát za pravdu. Zástupce stěžovatele dle úředního záznamu, který vlastnoručně podepsal, toliko uvedl: „dne 22. 10. 2020 jsme požádali GIBS o potvrzení, že účastník byl svědkem TC. Potvrzení došlo advokátní kanceláři dnes ráno.“ Z takto strohého sdělení neplyne, jaký je přesný obsah potvrzení, co je v něm deklarováno a především jaké konkrétní konsekvence má mít na přípustnost zajištění. Stěžovateli lze ovšem přisvědčit v tom, že ze samotného obsahu tohoto potvrzení, jež bylo žalovanému následně písemně doručeno zástupcem stěžovatele v den vydání napadeného rozhodnutí, již tyto aspekty logicky lze seznat. Konstatuje se v něm totiž, že GIBS považuje jeho přítomnost na území České republiky z trestně-právního hlediska za nezbytnou, a to z důvodu provedení jeho výslechu v trestním řízení. Žalovaný tedy dle Nejvyššího správního soudu pochybil, pokud v napadeném rozhodnutí toto potvrzení vůbec nezmínil, nevyjádřil se k jeho obsahu a neodůvodnil, proč v něm uvedené sdělení nepovažuje za překážku zajištění, resp. správního vyhoštění stěžovatele. Nejvyšší správní soud však zároveň konstatuje, že toto dílčí pochybení žalovaného nemohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Jak totiž uvedl již krajský soud, zajištění stěžovatele na dobu 60 dnů jistotu o možnosti jeho výslechu GIBS fakticky zvýšilo; samotné zajištění tedy realizaci výslechu rozhodně nikterak neohrozilo (povinnost opustit území České republiky totiž stanovilo jiné než přezkoumávané rozhodnutí, tj. rozhodnutí o vyhoštění).

[20] Dále stěžovatel brojí proti posouzení jeho žalobní námitky týkající se nemožnosti uplatnění zvláštních opatření ve smyslu § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Jeho tvrzení, že se žalovaný touto alternativou nezabýval a omezil se pouze na konstatování její existence, nelze dle Nejvyššího správního soudu rozhodně přisvědčit. Naopak, žalovaný na str. 5 – 6 napadeného rozhodnutí dostatečně podrobně vysvětluje, a to s ohledem na konkrétní individuální skutečnosti týkající se přímo stěžovatele, proč v jeho případě uložení zvláštních opatření nepostačuje. Je pravdou, že stěžejním důvodem pro neaplikování většiny zvláštních opatření byla skutečně nedůvěra žalovaného v jejich dodržování, plynoucí z předchozího protiprávního jednání stěžovatele. Nejedná se však dle Nejvyššího správního soudu o nepodloženou spekulaci ani úsudek neodpovídající skutkovému stavu, jak tvrdí stěžovatel. Soud zdůrazňuje, že stěžovatel přicestoval na území České republiky na falešné doklady, před správními orgány neuvedl svou pravou, nýbrž smyšlenou totožnost; již dvakrát bylo vydáno pravomocné rozhodnutí o jeho vyhoštění, které však nikdy nerespektoval, stejně tak nevycestoval ani na základě tří mu uložených výjezdních příkazů; již dvakrát byla také zamítnuta jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany, ovšem ani po skončení těchto řízení dobrovolně neopustil území České republiky. Sám stěžovatel navíc opakovaně uvedl, že jeho úmyslem není vrátit se zpět do Egypta. Za této situace krajský soud nepochybil, pokud jej vnímal jako osobu, u níž nelze spoléhat na to, že by dodržela podmínky zvláštních opatření za účelem vycestování; též Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s tím, že tato nedůvěra je logickým důsledkem stěžovatelova dosavadního chování, resp. jeho nerespektování uložených povinností. Pokud stěžovatel argumentuje tím, že se nikdy neskrýval, neznamená to automaticky záruku, že by respektoval opatření směřující k jeho vyhoštění ze země, jemuž se dlouhodobě všemi možnými (zákonnými i protiprávními) prostředky snaží opakovaně vyhnout. Pouze skutečnost, že se stěžovatel sám dobrovolně dostavil na oddělení žalovaného (v době, kdy již neměl na území vůbec pobývat), nepřeváží nad jeho dosavadním chování sledujícím jasný cíl – setrvat na území České republiky.

[21] Stěžovatel kritizuje též vypořádání námitky nedostatečného posouzení přiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Nejvyšší správní soud předesílá, že není pravdou, že by posouzení žalovaného sestávalo toliko z obecných konstatování ohledně jeho věku a zdraví, jak tvrdí stěžovatel. Žalovaný se zabýval též jeho vztahem s družkou J. Č. (srov. str. 7 napadeného rozhodnutí). K posuzování dopadu zajištění na rodinný život

cizince, spočívajícím především v dotčení partnerského vztahu s družkou, Nejvyšší správní soud poukazuje na rozsudek NSS ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 67/2020 – 22. V něm vyslovil: „*Co se týče namítaného zásahu do rodinného a soukromého života, je třeba předeslat, že zajištění představuje omezení osobní svobody, a jde proto z povahy věci vždy o zásah do rodinného a soukromého života zajišťovaného cizince. V projednávaném případě byl stěžovatel omezen na svobodě na 90 dnů (pozn. NSS: v nyní řešené věci pouze na 60 dnů), což ovšem nelze považovat za dobu, která by mohla obrozit udržení rodinného života stěžovatele. Stěžovatel pak v kasační stížnosti spojuje zásah do rodinného života se skutečností, že si přeje i v budoucnu žít v České republice, kterou jeho družka odmítá opustit. Důsledkem napadeného rozhodnutí je však omezení stěžovatele na osobní svobodě, nikoliv povinnost opustit území ČR. Tato povinnost stěžovateli plyne z rozhodnutí o správním vyhoštění, které však není předmětem tohoto řízení. Prostor pro posouzení přiměřenosti zásahu spočívajícím v povinnosti opustit území do soukromého a rodinného života stěžovatele je proto výhradně v řízení, které se týká správního vyhoštění, což ostatně vyplývá i z napadeného rozsudku. Tento stěžovatelův postoj však navíc pouze potvrzuje úvahu žalované, že uložené správní vyhoštění by i nadále maršil.“ Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že stěžovatel v rámci podání vysvětlení toliko uvedl, že chce s družkou zůstat v České republice a nikoliv se bez ní vracet do Egypta. Ostatně i v samotné kasační stížnosti pouze uvádí, že chce zůstat na území České republiky, být se svojí partnerkou a oženit se s ní, což by v jeho domovské zemi nebylo možné. Je tedy zjevné, že namítaná nepřiměřenost zásahu do jeho rodinného života spočívá v důsledcích vyhoštění (povinnosti opustit území České republiky, a tedy i svou partnerku), nikoliv v důsledcích omezení na osobní svobodě po dobu 60 dnů. Stěžovatel tedy ani netvrdil žádné mimořádně skutečnosti, které by svědčily o tom, že právě jeho dvouměsíční odloučení od partnerky způsobené zajištěním (napadeným rozhodnutím) bude mít nepřiměřeně negativní dopad do jeho rodinného života. Za takové situace nebylo dle Nejvyššího správního soudu důvodu přistoupit k výsledku stěžovatelovy družky, která byla přítomna jeho zajištění, neboť ten žalovanému nesdělil žádná relevantní tvrzení, která by bylo třeba jejím výsledkem ověřovat.*

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[22] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nebyly naplněny stěžovatelem uplatněné kasační námitky; stejně tak neshledal vady, k nimž by podle § 109 odst. 4 s. ř. s. musel přihlédnout z úřední povinnosti. Proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., věty poslední. O věci přitom rozhodoval bez jednání za podmínek § 109 odst. 2 s. ř. s.

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v tomto kasačním řízení úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost. Proto soud vyslovil, že stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému ji nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. srpna 2021

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu